Kirjallinen kysymys KK 439/2017 vp

Kari Kulmala si

Kirjallinen kysymys alkoholin matkustajatuonnin valvonnan tasosta Helsingin satamissa sekä Tullin toiminnan turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Tulli vastaa valmisteverotuslain (182/2010) 4 §:n mukaisesti verovalvonnasta. Tullin tehtävänä on valvoa, että valmisteverovelvolliset noudattavat verotuksen oikeellisuuden varmistamiseksi säädettyjä ja määrättyjä velvollisuuksiaan. Aiemmin myös veroharkinta tehtiin Tullissa, mutta hallitusohjelman mukaisesti valmisteverotus siirtyi Verohallinnolle 1.1.2017.

Yksityishenkilöllä on oikeus tuoda toisesta EU-maasta hankkimansa ja siellä valmisteverotetut alkoholituotteet verottomasti Suomeen ilman määrärajoituksia. Pääosa matkustajista tuokin alkoholijuomat säännösten mukaisesti omaan käyttöön ja itse kuljettaen. Yksityishenkilön tuodessa Suomeen toisesta jäsenvaltiosta hankkimiaan valmisteveronalaisia tuotteita kaupalliseen tai elinkeinotarkoitukseen on tuonti aina verotettava määrästä riippumatta. Suomi sisällytti valmisteverotusdirektiivin (2008/118/EY) 32 artiklan 3 kohdan mukaiset alkoholijuomien tuontia koskevat ohjetasot valmisteverotuslain 72 §:ään 1.7.2014 alkaen näyttö- ja selvitysvelvollisuuden asettamiseksi matkustajalle. Tapauskohtaisen kokonaisharkinnan perusteella pyritään selvittämään, onko tuotteet tarkoitettu kaupalliseen vai yksityiseen käyttöön. Veroharkinnan suorittaa Verohallinto Tullista saamiensa tarkastustietojen perusteella.

Tullille myönnettiin vuodelle 2015 talousarvioesityksessä 300 000 euroa tullivalvonnan kattavuuden lisäämiseen ja matkustajien tehostettuun valvontaan. Tulli sai myös budjettiin eduskunnan valtiovarainvaliokunnan jakovarasta 600 000 euroa alkoholijuomien ja tupakan laittoman tuonnin valvontaan. Alkoholin tuonnin tehostettua matkustajavalvontaa jatkettiin vuonna 2016 Tullin omalla rahoituksella. Resurssipulan vuoksi vuonna 2017 tehostetusta valvonnasta luovuttiin. Toimintaa on jatkettu normaalin päivittäisen valvonnan muodossa ilman alkoholin matkustajatuontiin liittyvää erityispainotusta. Vuonna 2017 Tullissa on jatkettu merkittävästi henkilöstön vähentämistä. Tullille vuoden 2018 talousarvioesityksessä esitetty rahoitus riittää henkilöstön ylläpitämiseen lähes vuoden 2017 tasolla, mutta ei toiminnan tai resurssien lisäämiseen.

Alkoholiveroa on korotettu Virossa toistuvasti, ja korotuksista on päätetty myös tuleville vuosille. Viro nostaa erityisesti oluen ja muiden panimotuotteiden alkoholiveroa merkittävästi. Myös Suomi on päättänyt korottaa vuonna 2018 alkoholiveroa 100 miljoonalla eurolla. On haasteellista arvioida, miten alkoholilain kokonaisuudistuksessa esitetty alkoholin saatavuuden lisääminen Suomessa vaikuttaisi matkustajatuontiin, jos hintaero Suomen ja Viron välillä kuitenkin säilyy. Alkoholin matkustajatuonti on osittain siirtynyt veronkorotusten myötä Virosta Latviaan, jossa

Valmis
5.0

on Viroa alhaisempi hintataso. Tullissa on ohjattu veroharkintaan Latviasta haettuja, ohjetasot ylittäviä alkoholieriä.

Hallituksen esityksessä alkoholilain kokonaisuudistuksesta on alkoholin matkustajatuontia kuvattu seuraavasti: "Jos matkustajatuontia halutaan hillitä kansallisin toimin, päävaihtoehtoja on kaksi. Alkoholiveron huomattava alentaminen hillitsisi matkustajatuontia, mutta samalla luovuttaisiin saatavilla olevista verotuotoista ja myös saatavilla olevista kansanterveydellisistä hyödyistä ja niihin liittyvistä kustannussäästöistä. Toinen vaihtoehto on rajoittaa matkustajatuonnin kasvua tehostamalla tullivalvontaa, kuten vuonna 2014 tehtiin valmisteverotuslain muutoksella."

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä tavoin hallituksella on tarkoitus tehostaa alkoholin matkustajatuonnin valvontaa Helsingin satamissa ja

myönnetäänkö siihen Tullille tarvittava lisärahoitus ja resurssit?

Helsingissä 17.10.2017

Kari Kulmala si